

A gyógyszerek rohamos áremelkedése.

Szegedi gyógyszerész a drágulás okairól.

(Saját tudósítónktól.) Az életszükségleti cikkek óriási drágaságához egy idő óta a gyógyszerek árai is idomulni akarnak és mivel kétségtelenül ezuttal is életbevágóan fontos cikkről van szó, elérkezettnek látjuk az időt, hogy a közönséget tájékoztassuk erről a fenyegető veszedelemről. A gyógyszerek árai a háboru kitörése óta már többször emelkedtek, de részint olyan csekély mértékben és főleg olyan áruk drágultak, amelyeknél indokoltnak lehetett tekinteni az áremelkedést. Egy hét óta azonban a vegyészeti gyárak és gyógyszeráru nagykereskedések olyan rohamosan srófolják fel az árakat, hogy a közönséget valóságos csapásként fogja sújtani az új árkialakulás. A gyógyszerárak ezzel a folyamattal szemben tehetetlenül állanak, mert a kormány eddig csak a közönségnek való eladásra vonatkozólag határozta meg az árszabályokat, de a beszerzési árakat sem meg nem állapította, sem a makszimálást kötelezővé nem tette.

Első sorban tehát az árdragítás a patikárosokat sújtja, akik kénytelenek az új miniszteri árszabályozásig a régi áron adni a gyógyszereket, noha kétszáz és háromszáz százalékos áremelkedés történt a legutóbbi ármegállapítás óta. A gyógyszerárak rohamos emelkedése természetesen végérvényben mégis a közönséget fogja sújtani, mert a gyógyszerészek súlyos helyzetükben kisírgetik az új rendelkezést, mivel enélkül csak ideig-óráig tudnának reuzálni.

Szélessy Ferenc szegedi gyógyszerész a következőkben informálta a *Delmagyarország* egyik munkatársát a most alakuló gyógyszer-drágulásról:

— 1915. november 20-án lépett életbe az új „Gyógyszer árszabvány“, amelyben a belügyi kormány a háboru által szükségessé vált mértékben és módon határozta meg a gyógyszerek árait. A rendelet értelmében az új árakat csak az árszabvány kézhezvétele után léptethettük életbe. Érdekes például, hogy nekem a mai napon kézbesítette a hatóság az árszabványt, tehát én majd három hónapig voltam kénytelen a régi áron árusítani, ami határozott ráfizetést jelentett. Most hogy végre megkaptam az új árszabványt, célt egyáltalán nem érek vele, mert a gyógyszerek azóta óriási mértékben megrágultak.

— A feltűnő árdragulás egy héttel előttem vette kezdetét. Hogy példával illusztráljam, mint áll a helyzet, eklatáns bizonyítékul erre az acidum acetylo-salicylicum esetét hozom fel, amelyet a közönség általánosan „aspirin“ néven ismer. Az acetylo-salicylicumot nekünk az árszabvány szerint tíz grammonként 24 fillérért, vagyis különként 24 koronáért szabad árusítani. Ezzel szemben az utóbbi időben 56 koronánál olcsóbban nem tudjuk beszerezni kilóját. A huszonnégy koronás árból a munkáspénztáraknak, kórházaknak 30% engedményt vagyunk kötelesek adni, vagyis 18 fillért kapunk azért az áruért, amely nekünk 56 fillérbe kerül. Az acidum boricum (bórsav) száz grammonként 56 fillérért árusítható, nekünk 60 fillérbe kerül. Hol van még a portó, a szállítási díj és a kötelező árengedmény. A butyrum Cacao 10 grammja 23 fillérért adható; nekünk 27 fillérbe kerül; az oleum Sesami (alig különbözik a rendes olajtól) különként 8 koronáért árusítható, nekünk a gyárosok 15-20 koronáért ajánlják.

— A rohamos árdragulás, mint már említettem, egy hét előtt vette kezdetét. A drágítást a berlini Friedrich Bayer cég vegyészeti

gyára kezdte meg, amely a legtöbb gyógyszer speciálitást készít és többek között az aspirin is szabadalmi közé tartozik. Ez a német gyár az összes készítményeit halatlan módon megrágította és példáját azonnal követte a többi német cég, no meg a magyarországi vegyészeti gyárak és gyógyszeráru nagykereskedések is. A speciálításoknál rövid idő alatt a következő drágulások történtek:

Aspirin tabletta	1.20 K-ról	2.50 K-ra
Adelin tabletta	2.— „	6.50 „
Gonosan tabletta	3.25 „	5.— „
Sajodin tabletta	2.50 „	7.— „
Acetyl. salicyl.	18.— „	56.— „
Famel symp.	4.— „	7.— „

emelkedtek. A türethetetlen drágulásnak véleményem szerint csak az vethetne véget, ha a kormány gyors és erélyes intézkedéssel maximálná a gyógyszerek nagybani árait.

A képviselőház ülése.

Budapest, február 18.

(Tudósítónk telefonjelentése.) A képviselőház ülést háromnegyed tizenegykor nyitotta meg Beöthy Pál elnök. A regnikoláris bizottságnak a magyar-horvát egyesített kiscimerről szóló törvényjavaslatát Beöthy László elfogadásra ajánlotta. Az előadó kijelentette, hogy az egyesített kiscimer Magyarország törvényes jogait nem érinti és azok az érzelmek, melyek a javaslatban meg nyilvánulnak, megerősítik a magyar-horvát testvériséget.

Gróf Apponyi Albert az ellenzék álláspontját fejtette ki. Az ellenzék a maga részéről elfogadja azokat az érzelmeket, melyek a javaslatban meg nyilvánulnak és készséggel segíti a kormányt abbéli törekvésében, hogy a magyar-horvát barátság megszilárduljon. Az ellenzék véleménye szerint azonban az

ne az éveken át leszorított bosszu. Ezért akar megfizetni az oroszok negyvennyolcért. — Még a szemébe is hideg tartózkodással néz, pedig ahol együvé rendelte őket a sors, megszerették egymást. De nem tud eligazodni a tények megfordulásán s valami közönyös megengeszteléssel néz a szövetségesre. A német és osztrák (akibe kibékíthetetlen ellentétek kötnek) összezavarodnak előtte és nem tudja, kiért s kivel harcol. S itt eszünkbe jut az a katona, aki, midőn egyik harcterről a másikra utazott s utiránya felől kérdezték, azt válaszolta, hogy megvertük már az oroszot, megvertük már a szerbet, most megyünk a német ellen. Ez a fogalomzavar lehet oka annak hogy a németről alig emlékezik meg s a mód, ahogyan a vele való barátságot felfogja, mutatja, hogy az osztrák-ellenszenv letévesztését a németre is kiterjeszti. Mám! vége legyen ám a haragnak. Magyar, Vilmos császár kezét nyújt a magyarnak. Konémet együtt verje a rácot meg a muszka akasztófavirágot. Különben ebben a nótában, mely egyike a legérdekesebbeknek s legjellemzőbbeknek, józan őszintesége s becsületes engedékenysége nyilatkozik meg; mintha egyik parasztleány vastenyérét nyujtaná haragosának, mikor a közös baj békére kényszeríti.

Hogy ilyen közös bajok vannak, amelyek már csaknem életünket szegték, azt nem látja; csak az forog a fejében, hogy „Szerbiában a nagy ese történt, trónörökös párt hirtelen lelőtték“ s hogy „megjött a levél fekete pecsétel“, ami azt jelenti, hogy háborúba kell menni. Mert úgy képzei a magyar ember, hogy a király levelet ír minden egyes vitéznek, melyben talán a fegyverbeszólítás okait is kifejti. A király felé irányul részvéte a trónörökös halála,

de különösen a három árva miatt s meghatott ünnepélyességgel mondja:

Halottukat három árva siratja,
Ferenc Jóska palástjával takarja.

A király mint jóságos atya jelenik meg a katonanótákban s legendás fehér alakja, mint hős lovag a nép képzetében. Régi patriarkális világba vezetnek a dalok, amilyent a népmesékben találunk, ahol naiv és aranyos szívű emberek élnek s ahol a király mindenkit ismer. A királyt a katonadalok a tisztelet magaságára emelik s úgy tekintet fel hozzá becézve, szeretettel s néha olyan vállveregető szívesseggel, amilyent azzal szemben szokott tanusítani, akiért kész mindent feláldozni. A király tehát levelet ír, hogy „tisztá buzát ne vessenek a földbe, jön a muszka, kitapossa belőle“ és, hogy „hatvanezeremberre van szüksége, jön a muszka, sejhaj, nagy háboru fog lenni.“ — s általában a király minden intézkedését levélben hajtja végre. A katonák vezére maga a király, ki „büszkén ül a lován s jóságos kék szemével gyönyörködik magyarján“ és nem telik be dicsejtésével: „magyar nemzet, te vagy az az erős vár, hol nyugodtan pihenhetik a király.“ Mind egyik honvéd azt hiszi, hogy az ő ezrede a legelső, „azt vezeti Ferenc Jóska legelő“ s maga a király int a bandának, hogy a „legszebb nótát a huszas honvéd bakának.“ Érdekes ez a konzervativizmus, mert azt mutatja, hogy a nép a modern háboru eszközeinek ismerete mellett is a régi háboru eszmekörében él. Mással pedig okosabb a baka s úgy gondolja, hogy „Ferenc Jóska öreg már a csatára, rábizza a vitéz magyar bakára“ s egyuttal megnyugtatta a királyt, hogy „megteszi kedvére s rácot tűz

a szuronya hegyére.“ Ugyanez a gondolat egy rendkívül megkapó hasonlatban újra megjelenik: a háboru örült, zavaros, véres bál, a király már nem bírja a lába a táncot, azért nem mehet el a bálba, de magyar vitéze „megforgatja helyette is a rácot.“ A részvét és harag villan ki abból a dalból melyben „a haragos isten-nyílával“ ütteti a „vad rácot“, amiért a magyarok királyát nagy gyászba döntötték s megígérték Petárnak, hogy „magyar huszár vágja kardját huszába.“ — A magyar katona sokat foglalkozik a királlyal, még éjszaka is róla álmodik, amint tiszta fehérben megjelenik előtte, fényes kardot köt az oldalára s csatába szólítja; a rosszsebes baka szeretne bejutni a király szobájába és szemről-szembe megmondani neki: „mincsen párja a rosszsebes bakának.“ Van azután egy katonanóta, mely sötét színekkel vonultatja el a háborút s a király megrázó drámai képek kíséretében jár a csatateren:

Megjött a király fekete paripán,
Fényes kard csörög annak oldalán,
Fényes kard csörög, az ágyu mennydörög,
Sok vitéz magyarnak piros vére csöpög.

Galicia környéskörül füstölög,
Ferenc Jóska rézágyuja mennydörög,
Éles golyó hasítja a levegőt,
De sok holttest beborítja a mezőt.

Ferenc Jóska nyerges paripája,
Ágaskodva viszi a csatába,
Ferenc Jóska sirva néz le a földre,
Lova lába térdig jár a vérbe!